

СТАНОВИЩЕ

**по конкурс за заемане на академична длъжност
„доцент“**

в професионално направление

**3.2 Психология (Експериментална психология и психодиагностика),
за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“,
Философски факултет, катедра „Обща, експериментална, развитийна и
здравна психология“, обявен в ДВ бр. 24 от 17.03.2023 г. и на интернет
страницата на СУ**

Становището е изготвено от **проф. дпсн Ирина Зиновиева, Специалност „Психология“, Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“**, в качеството на член на научното жури по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.2 Психология (Експериментална психология и психодиагностика) съгласно Заповед РД-38-177_21.4.2023 на Ректора на Софийския университет.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат: гл. ас. д-р Анета Петрова Атанасова**

I. Общо описание на представените материали

1. Данни за кандидатурата

За участие в конкурса гл. ас. д-р Анета Атанасова представя всички изискуеми от закона и правилниците за приложението му документи.

Представените по конкурса документи от кандидата изцяло съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ).

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Анета Атанасова е възпитаник на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. През 2005 г., като докторант към катедра Обща, генетична и експериментална психология, с научен ръководител доц. д-р Емилия Алексиева, защитава дисертация на тема „Идентификация на специфични нарушения на способността за учене в начална училищна възраст“ и получава образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.2 Психология.

Д-р Атанасова има широки контакти с различни професионални общности, сред които се ползва с уважение. Тя регулярно участва в групи от медицински специалисти, където допринася със знанията и уменията си в областта на психология на аномалното развитие. Има значителна консултантска практика по психодиагностика, което е преимущество в настоящия конкурс.

Добре известни са и постиженията на гл. ас. д-р Анета Атанасова в колективи от специалисти в областта на образованието, като тези колективи допринасят както за стратегии за развитие на определени аспекти на образователната система, така и създават конкретни помагала, използвани масово в учителската практика.

Друг аспект на професионалната работа на гл. ас. д-р Анета Атанасова е свързана с правораздаването. От години тя е експерт към съда по дела, свързани с психодиагностика на лица с нарушения и в норма.

3. Обща характеристика на научните трудове на кандидата и оценка на съответствието с минималните национални изисквания

Общият списък на публикациите на кандидата съдържа две монографии, 32 научни статии, студии, глави от книги и доклади в сборници с научно рецензиране. Има и 14 участия в конференции с публикуван абстракт, две от които на английски език.

Научните изследвания на гл. ас. д-р Анета Атанасова са основно в областта на психодиагностиката и работата с лица с нарушения, част от публикациите съдържат изследвания и в областта на тематиката на експерименталната психология - втора част от програмата за бакалавърска степен в СУ, а друга значителна част

представляват инструменти за психологическо измерване, както и разработени на основата на научните изследвания на кандидата практически програми за приложение в учебните заведения.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Анета Атанасова е представила монографията „Диагностика и оценка на разстройства от аутистичния спектър“, издадена от Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, една статия, публикувана в българско списание, реферирано и индексирано в WoS и SCOPUS, една глава от книга, издадена в САЩ, останалите са предимно публикувани в български научни издания.

Има статии в съавторство с учени от други области на науката и е трудно да се прецени приносът на кандидата. Но интегрирането в мултидисциплинарни научни колективи е важно за имплементирането на психологическите постижения в други области на знанието, както и за обогатяване на арсенала на психологията.

Цитиране. Приложени за този конкурс са 2 цитирания в WoS на две статии; 3 цитирания в колективни томове с научно рецензиране; 11 цитирания в нерепериранни списания с научно рецензиране. Всички те изключват автоцитати и са неизползвани досега. **Общият брой точки – 115.**

В заключение:

а) научните трудове **отговарят на минималните национални изисквания** (по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ) и съответно на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в 3.2 Психология – за **показател В** – представен е хабилитационен труд монография в областта на обявения конкурс - **100 т.**, за показател Г от публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", студии и статии, включително индексираната в Scopus и WoS, описани по-горе, са събрани **257,4 т.**; за **показател Д- 115 т.**

б) представените от кандидата научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и академична длъжност;

в) няма установено плагиатство в представените за конкурса научни трудове.

4. Характеристика на преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д.-р Анета Атанасова има богат опит в преподаването като асистент и главен асистент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Тя е титуляр на дисциплината Експериментална психология – 2 част в бакалавърската програма по Психология, за която е обявен настоящият конкурс. В магистърската програма по Детско-юношеска психология чете курс по Диагностика и терапия на специфичните нарушения на способността за учене. Други курсове, свързани с тематиката на конкурса, които се водят от гл. ас. д-р Анета Атанасова са „Основи на диагностиката“ и „Психотерапевтични подходи и интервенции в клиничната социална работа“ във Факултета по педагогика и Факултета за науки за образованието и изкуствата).

Гл. ас. д.-р Анета Атанасова е взискателен преподавател, който се ползва с добро име сред студентите.

5. Научни приноси на кандидата

Смятам, че авторската справка за приносите, изготвена от д-р Атанасова, адекватно пресъздава нейните приноси.

Тук ще разгледам само някои от тях.

1. Монографията „Диагностика и оценка на разстройства от аутистичния спектър“, представена като хабилитационен труд от гл. ас. д-р Анета Атанасова, обобщава широк кръг от теоретични, диагностични, методични, терапевтични и чисто практически източници и на тази основа представя емпирични изследвания, диагностичен инструментариум и конкретни описания на препоръчителни терапевтични практики по отношение на лица с това разстройство.
2. Много интересно е експлораторното качествено изследване, фокусирано върху разбирането на младежи и възрастни с разстройство от аутистичния спектър (РАС) за отношенията между хората, общуването и приятелството. Проведени са полуструктурирани индивидуални видео интервюта с три типа участници – самия човек с РАС, близък (родител) и специалист. Анализира се темата „Аз и другите“, включваща като подтеми: „Как другите присъстват в ума ми“, „Обратна връзка“, „Взаимно въздействие“ и др. Изучаването на перспективата на хората с РАС и техните близки за това как те възприемат човешките отношения е важен принос към разширяването на клиничното разбиране за състоянието и би могло да се използва при планиране на психологически, образователни и други интервенции, подкрепящи тяхното благополучие.

3. Изследването върху ролята на психолога в приобщаващото образование концептуализира и дефинира основните дейности, роли и компетентности, които трябва да притежават психолозите, ангажирани в процеса на приобщаващо образование.
4. Проведените собствени емпирични изследвания върху специфични нарушения на способността за учене имат за резултат:
 - разработване на инструмент за скрининг на специфичните нарушения на способността за учене;
 - разработване на програма за ранна идентификация на това нарушение и специализирана алтернативна програма за обучение.

6. Заключение за кандидатурата

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни приноси, **потвърждавам**, че научните постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане от кандидата на академичната длъжност „**доцент**“ в научната област и професионално направление на конкурса. В частност, **гл. ас. д-р Анета Петрова Атанасова** удовлетворява минималните национални изисквания в професионално направление **3.2 Психология** и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове. В допълнение, кандидатът притежава дългогодишен опит в преподаване на курсовете, за които е обявен конкурсът и професионален опит като експерт и консултант в областта на конкурса.

Давам **положителна** оценка на кандидатурата на **гл. ас. д-р Анета Петрова Атанасова** за академичната длъжност „**доцент**“ в професионално направление **3.2 Психология (Експериментална психология и психодиагностика)** за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Философски факултет.

II. ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като се основавам на гореизложеното, в качеството си на член на научното жури, убедено смятам, че научното жури има основания и препоръчвам да предложи на компетентния орган по избора – Факултетния съвет на Философски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ – да **избере гл. ас. д-р Анета Петрова Атанасова** на

академичната длъжност „**доцент**“ в професионално направление **3.2 Психология**
(**Експериментална психология и психодиагностика**).

25 юли 2023 г.

Подпис:

(проф. д.пс.н. Ирина Зиновиева)